

Pieczętka szkoły

Kod ucznia

Liczba punktów

**WOJEWÓDZKI KONKURS GEOGRAFICZNY
DLA UCZNIÓW GIMNAZJÓW
W ROKU SZKOLNYM 2017/2018
STOPIEŃ SZKOLNY – 13.11.2017 R.**

1. Test konkursowy zawiera 27 zadań. Są to zadania zamknięte i otwarte. Na ich rozwiązanie masz 90 minut. Sprawdź, czy test jest kompletny.
2. Zanim udzielisz odpowiedzi, uważnie przeczytaj treść zadania.
3. Wszystkie odpowiedzi czytelnie i wyraźnie wpisuj w wyznaczonych miejscach.
4. Przy rozwiązywaniu zadań zamkniętych wyboru wielokrotnego wybierz jedną, prawidłową odpowiedź i zaznacz ją krzyżykiem, np.:

A

☒

C

D

Jeżeli się pomylisz i zechcesz wybrać inną odpowiedź, to złe zaznaczenie otocz kółkiem ☒, po czym skreśl właściwą literę, np.:

A

☒

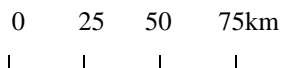
☒

D

5. W innych zadaniach samodzielnie sformułuj odpowiedź i wpisz ją lub wykonaj zadanie zgodnie z instrukcją zawartą w poleceniu. Przedstaw tok rozumowania prowadzący do wyniku.
6. Test wypełniaj długopisem, nie używaj korektora, ołówka ani gumki. Nie komunikuj się z innymi uczestnikami konkursu.
7. Podczas rozwiązywania zadań możesz korzystać z linijki, kątomierza i kalkulatora.
8. Sprawdź wszystkie odpowiedzi przed oddaniem testu.
9. Nie podpisuj testu, zostanie on zakodowany.
10. Brudnopis, dołączony do testu, nie podlega ocenie.

Zadanie 1. (0-1 p.)

Zakreśl skalę liczbową, której odpowiada poniższa podziałka.

- A. 1:250
- B. 1:25000
- C. 1:2500000
- D. 1:25000000

Zadanie 2. (0-3 p.)

Odległość między dwoma miastami na mapie samochodowej wykonanej w skali 1:180000 wynosi 12 cm, a na mapie turystycznej liczy 27 cm. Oblicz, w jakiej skali została wykonana mapa turystyczna i zapisz ją w postaci liczbowej.

Obliczenia:

Odpowiedź:

Zadanie 3. (0-1 p.)

Które z niżej wymienionych lat mają według kalendarza gregoriańskiego dzień 29 lutego? Podkreśl właściwe odpowiedzi.

1900, 1944, 1962, 1988, 2000, 2014, 2018

Zadanie 4. (0-1 p.)

Według jakiego czasu witamy w Polsce Nowy Rok? Zaznacz prawidłową odpowiedź.

- A. Urzędowego.
- B. Letniego.
- C. Słonecznego.
- D. Strefowego.

Zadanie 5. (0-3 p.)

W Melbourne (37°50'S, 145°E) jest wtorkowy poranek - godz. 6.48 czasu słonecznego. Oblicz czas słoneczny miejscowy w tej samej chwili w Helsinkach (60°N, 25°E). Zapisz dzień tygodnia.

Obliczenia:

Odpowiedź: Godzina czasu słonecznego w Helsinkach: .....
Dzień tygodnia: .....

Zadanie 6. (0-1 p.)

W dniu 23 września na statku pływającym po Morzu Bałtyckim zmierzono wysokość górowania Słońca. Wynosiła ona 35° . W jakiej szerokości geograficznej znajdował się statek?
Obliczenia:

Odpowiedź:

Zadanie 7. (0-2 p.)

Statek porusza się wyłącznie wzdłuż równoleżników i południków. Podaj kierunki, w jakich musi on płynąć, aby dotrzeć najkrótszą drogą

- z punktu A (60°N , 30°W) do punktu B (60°S , 30°W);
- z punktu B (60°S , 30°W) do punktu C (60°S , 130°W);
- z punktu C (60°S , 130°W) do punktu D (30°N , 130°W);
- z punktu D (30°N , 130°W) do punktu E (30°N , 130°E).

Odpowiedź: od A do B na .....
                      od B do C na .....
                      od C do D na .....
                      od D do E na .....

Zadanie 8. (0-1 p.)

Zenit to położenie Słońca nad horyzontem pod kątem

- A. 0°
- B. 66°
- C. 47°
- D. 90°

Zadanie 9. (0-2 p.)

Do informacji zawartych w tabeli dobierz nazwiska osób, które miały swój wkład w rozwój nauk o Ziemi.

Arystoteles, Ptolemeusz, Krzysztof Kolumb, Ferdynand Magellan, Mikołaj Kopernik, Eratostenes, Galileusz

Lp.	Informacja	Nazwisko
1.	Stwierdził, że Ziemia znajduje się w ciągłym ruchu. Obraca się wokół własnej osi i jednocześnie okrąża Słońce.	
2.	Ogłosił geocentryczną teorię budowy Wszechświata.	
3.	Obserwując statek płynący w stronę brzegu, jako pierwszy dostarczył dowodów na kulistość Ziemi.	
4.	Dokonał pierwszych pomiarów Ziemi w III wieku p.n.e.	

Zadanie 10. (0-2 p.)

Zapisz odpowiednią datę (21.03., 22.06., 22.12.), gdy

- I. w Gdańsku dzień jest dłuższy niż w Rzymie. ....
II. w Gdańsku dzień jest krótszy niż w Rzymie. ....
III. w Gdańsku dzień jest tak samo długi jak w Rzymie. ....
IV. w Gdańsku dzień jest tak samo długi jak w Pekinie. ....

Zadanie 11. (0-2 p.)

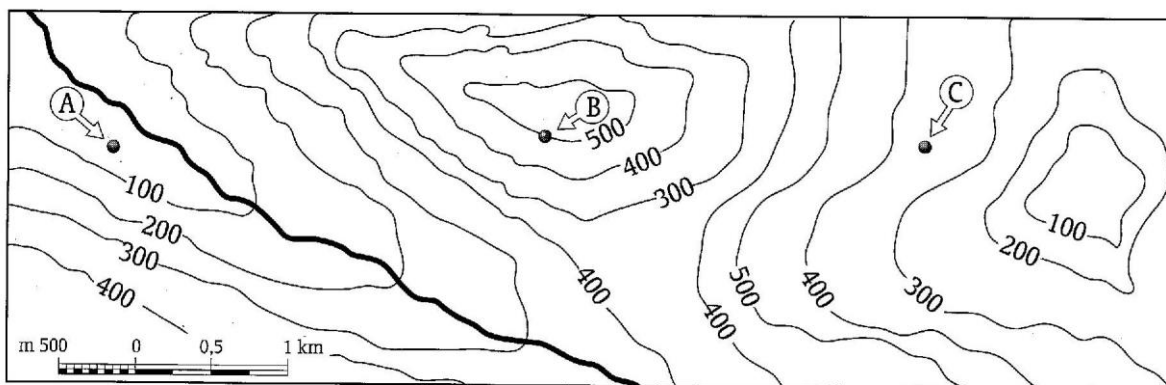

Podkreśl poprawne informacje w poniższych zdaniach.

- I. Informacje z kalendarza dotyczą miejsca na półkuli *północnej/południowej*.
II. Kolejne dni miesiąca, aż do 22 grudnia, będą tam coraz *krótsze/dłuższe*.
III. W dniu, którego dotyczy kartka z kalendarza, trwała(o) tam astronomiczna(e) *wiosna/lato/jesień/zima*.
IV. Luty w roku, którego dotyczy kartka z kalendarza, miał *28 dni/29 dni*, ponieważ był *to rok zwykły/przestępny*.

Zadanie 12. (0-2 p.)

Przeanalizuj dokładnie zamieszczony poniżej rysunek poziomicowy, a następnie oceń prawidłowość informacji. Wpisz P, jeśli informacja jest prawdziwa lub F, jeśli jest fałszywa.

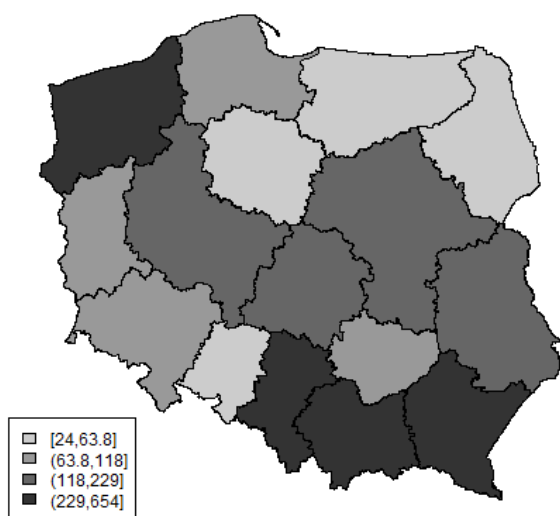

- I. Punkt B leży na dnie kotliny. ....
II. Wysokość bezwzględna punktu A jest większa niż 100 m n.p.m. ....
III. Punkt A leży w dolinie. ....
IV. Wysokość względna punktu B w stosunku do punktu C wynosi mniej niż 100 m. ....

Zadanie 13. (0-3 p.)

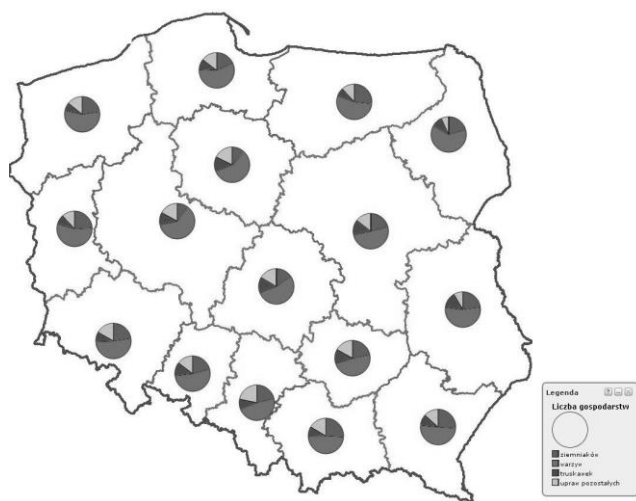
I. Zapisz nazwę metody kartograficznej, w której została wykonana każda z przedstawionych map.

Liczba jednostek SP w województwach

1. metoda: .....

2. metoda: .....

3. metoda: .....

4. metoda: .....

- II. Metoda, którą została wykonana mapa nr 1 może również posłużyć do przedstawienia
- polских obiektów na Liście światowego dziedzictwa kulturalnego i przyrodniczego UNESCO.
  - rozmieszczenia uczelni wyższych w poszczególnych województwach.
  - udziału lasów w powierzchni poszczególnych województw.
  - struktury upraw w poszczególnych województwach.

Zadanie 14. (0-1p.)

Izohipsy to linie łączące punkty o

- A. jednakowym zasoleniu.
- B. jednakowych opadach.
- C. jednakowych głębokościach.
- D. jednakowych wartościach wysokości bezwzględnych.

Zadanie 15. (0-1 p.)

Strefa pasatów występuje

- A. na obszarach okołobiegunowych.
- B. na obszarach międzyzwrotnikowych.
- C. w szerokościach umiarkowanych.
- D. tylko w południowo-wschodniej Azji.

Zadanie 16. (0-1 p.)

Klimat, w którym występują największe dobowe amplitudy temperatur to

- A. monsunowy.
- B. zwrotnikowy suchy.
- C. śródziemnomorski.
- D. równikowy.

Zadanie 17. (0-2 p.)

Do wymienionych w tabeli skutków dopasuj i wpisz literę głównego czynnika klimatotwórczego.

- a. szerokość geograficzna
- b. rodzaj podłoża
- c. odległość od morza
- d. wysokość nad poziomem morza
- e. prądy morskie

Lp.	Skutki oddziaływania czynników klimatotwórczych	Czynnik klimatotwórczy
1.	Znaczne obniżenie temperatury powietrza atmosferycznego na wybrzeżu oraz brak opadów i powstawanie pustyń nad brzegami mórz.	
2.	W miarę oddalania się od równika w kierunku biegunów obniża się średnia roczna temperatura powietrza atmosferycznego.	
3.	Rosnące dobowe i roczne amplitudy temperatury powietrza. Upalne lato i surowa zima, wiosna cieplejsza od jesieni w regionach położonych wewnątrz kontynentów.	
4.	Wzrost temperatury powietrza na terenach miejskich w okresie letnim.	

Zadanie 18. (0-2 p.)

U szereguj gleby wg stref ich występowania.

1 oznacza obszary położone najbliżej równika, 5 – najdalej.

- a. bielcowe
- b. tundrowe
- c. laterytowe
- d. cynamonowe
- e. szaroziemne

1 - .....   2 - .....   3 - .....   4 - .....   5 - .....

Zadanie 19. (0-2 p.)

Na podstawie gatunków roślin określ formację roślinną.

- I. modrzew, sosna, jodła, świerk - .....
II. wawrzyn, oleander, pinia, mirt - .....
III. mahoniowiec, heban, bananowiec - .....

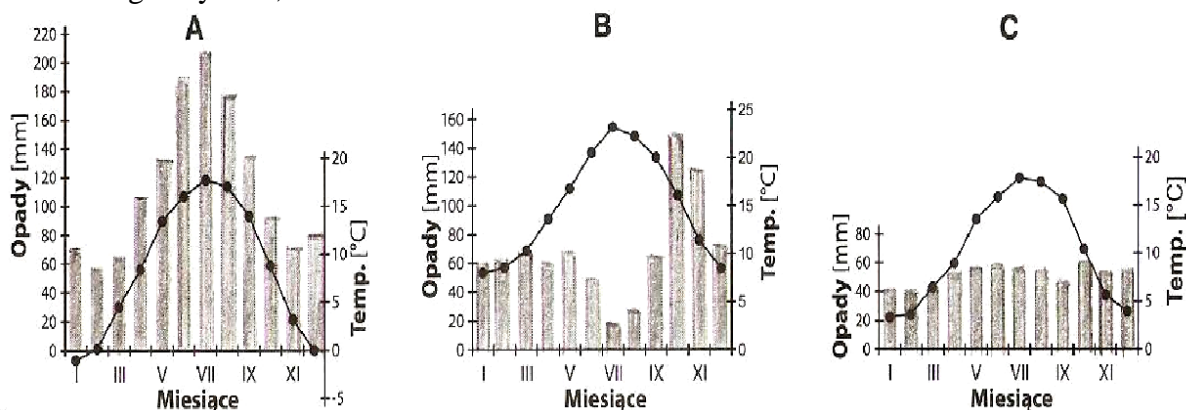
Zadanie 20. (0-1 p.)

Do konsekwencji ruchu obrotowego Ziemi nie należy

- A. różna długość dnia i nocy.
B. następstwo dnia i nocy.
C. spłaszczenie Ziemi przy biegunach.
D. rachuba czasu w ciągu doby.

Zadanie 21. (0-2 p.)

Na podstawie analizy diagramów klimatycznych wpisz do podanych zdań brakujące informacje dotyczące wartości temperatury powietrza atmosferycznego i opadów na stacjach meteorologicznych A, B i C.

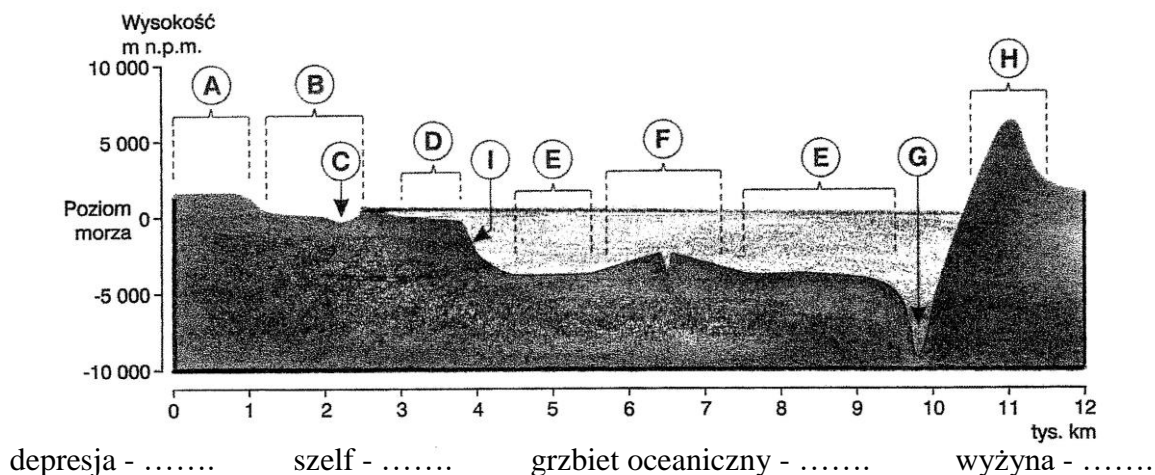
Największą sumę opadów atmosferycznych zanotowano na stacji .....

Najwyższą temperaturę powietrza atmosferycznego wskazały termometry na stacji ..... Wynosiła ona ..... °C.

Roczna amplituda temperatury powietrza atmosferycznego na stacji A wynosi .....°C.

Zadanie 22. (0-2 p.)

Literami od A do I oznaczono wielkie formy rzeźby powierzchni Ziemi. Obok terminów oznaczających wielkie formy powierzchni Ziemi wpisz odpowiednie litery z rysunku.

Zadanie 23. (0-3 p.)

Płyty litosfery są w ciągłym ruchu. Poniższe skutki dopasuj do odpowiedniego ruchu płyt. Niektóre skutki towarzyszą obu procesom.

*wypiętrzanie gór, powstawanie grzbietów oceanicznych,
trzęsienia Ziemi, rów oceaniczny, ryft*

Zderzanie się płyt: .....

.....

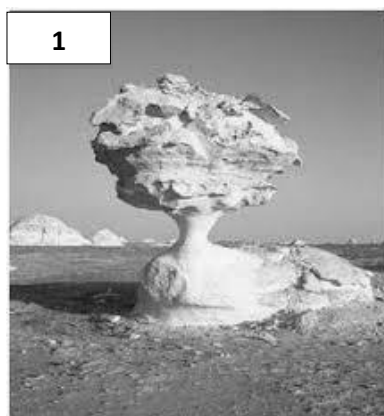
.....

Rozsuwanie się płyt: .....

.....

.....

Zadanie 24. (0-3 p.)

Zdjęcia przedstawiają formy terenu. Rozpoznaj te formy oraz nazwij proces, w wyniku którego powstały. Uzupełnij tabelę.

Nr	Forma terenu	Proces rzeźbotwórczy
1.		
2.		
3.		
4.		

Zadanie 25. (0-2 p.)

Zdjęcie przedstawia Wąwóz Królowej Jadwigi w Sandomierzu.

Dokończ zdania. Wybierz odpowiedzi spośród podanych.

I. Skalą, w której został wydrążony wąwóz jest

- A. piaskowiec.
- B. piasek.
- C. less.
- D. wapień.

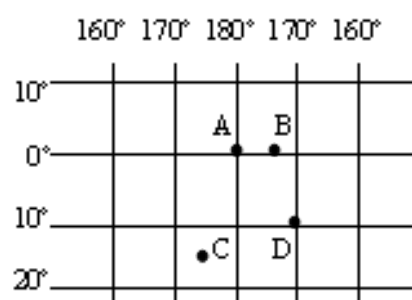
II. Wąwóz powstał w wyniku

- A. erozji wód opadowych.
- B. akumulacji wiatrowej.
- C. erozji lodowcowej.
- D. akumulacji rzecznej.

Zadanie 26. (0-2 p.)

Oceń prawdziwość zdań na podstawie fragmentu siatki kartograficznej. Zaznacz znakiem „X” literę P (zdanie prawdziwe) lub F (zdanie fałszywe).

Długość geograficzna punktu A wynosi 0°.	P	F
Punkty B i D leżą na półkuli wschodniej.	P	F
Współrzędne geograficzne punktu C to 15°S i 175°E.	P	F
Żaden z zaznaczonych punktów nie leży równocześnie na półkuli południowej i zachodniej.	P	F

Zadanie 27. (0-2 p.)

Podkreśl oznaczenia, które dotyczą szerokości geograficznej.

180°	179°N	60°E	90°S
20°S	95°W	60°N	100°N
45°E	70°N	70°W	0°S

Brudnopis (nie jest oceniany)